

Hájemství Masaryka, Havla a přírody

LÁNY: NEJEN ZÁMEK A OBORA

Chcete nahlédnout do míst, kde se procházeli a procházejí prezidenti? A k tomu vidět lesní zvěř a krásnou přírodu? Pak se vydejte do Lán, „venkovského“ sídla českých hlav státu. Právě zpřístupněná naučná stezka rozšiřuje zdejší možnosti návštěvníků.

FOTO: CZECH TOURISM

Areál lánského zámku se v posledních letech konečně otevírá veřejnosti.

Lánský zámek, sousední park i obora patří ke krásným a jedinečným českým koutům. A to zdaleka nejen proto, že jde o místo odpočinku a rekreace prezidenta a jeho letní sídlo. Lokalita dříve takřka nepřístupná lidem se v posledních 16 letech krok za krokem otevírá. Navíc obora už navazuje na atraktivní přírodu Krivoklátska.

Komunisté neměli zájem

Za prezidenta Masaryka se lánské sídlo stalo významným místem, kde působila i část prezidentské kanceláře, přijížděly sem důležité návštěvy. Nakonec Lány Masarykovi zůstaly i po odstoupení z funkce. Tatíček prezident zde také v září 1937 zemřel. Pak to šlo s Lány z kopce. Eduard Beneš sem prakticky nejedl. Protektorátní prezident Emil Hácha, těžce nemocný muž, zde strávil naopak téměř celou dobu. Během následující čtyřicetileté komunistické totalitní vlády Lány takřka vymizely z obecného povědo-

mí. Gottwald, Zápotocký a Novotný se tu objevili jen zřídka. Svoboda spíše než na zámek jezdil na chatu v Luhu (viz dále). A Husák přijel jen málokdy. Přestože neměli pohlaví o areál moc velký zájem, zůstal prakticky uzavřen veřejnosti.

Tradice pokračuje

Po návratu demokracie se s prezidentem Václavem Havlem začalo navazovat na přetrvávající tradice z dob Masarykových. Lány opět začaly ožívat, a velmi rychle. „Pan prezident Havel s paní Olgou sem přijeli o prvním lednovém víkendu, bylo to v sobotu 6. ledna 1990. Sedli jsme si do dnešní malé jídelny a oni se ptali, co a jak tady bylo a jak to tady chodí. Prošli jsme pak celý zámek a dohodli se, které místnosti budou osobně užívat... Bylo zřejmé, že Lány se dočkají renesance,“ vzpomínal na jaře 1997 v hradním čtvrtletníku ředitel zámku Tomáš Sedláček na první příjezd nové hlavy státu.

Stalo se, jak ředitel předpověděl. Václav Havel se s energií pustil vedle budování státu také do zkrášlování prezidentských sídel, vedle Hradu tedy i do zámku v Lánech. Zkrasuje 90. let se díky jeho pravidelnému rozhlasovému pořadu Hovory z Lán dostala malá středočeská obec opět na výsluní. V prvních letech po zvolení sem prezident s paní Olgou jezdili téměř každý víkend a někdy i v týdně, jen v roce 1991 zde strávili 97 dní. Lány si oblíbil i Václav Klaus s chotí Lívií. A za její účasti se slavnostně otevírala naučná stezka.

Zámek hlavy státu

S Lány se to má trochu podivně. Jejich nejvyhlášenější atrakcí je „prezidentský“ zámek, ale ten je logicky veřejnosti nepřístupný (poprvé v historii se sem obyčejní lidé mohli podívat v roce 2000, kdy se 7. března konal den otevřených dveří). Obdivovat jeho barokní křivky lze tak jen zpozdlí. Než zámek v roce 1921 koupil →